

УДК 780.616.433.036.9.071(73)(045)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-2-10>

Валентин ІВАНОВ,

orcid.org/0009-0007-3361-0816

концертмейстер кафедри естрадного та народного співу

Харківської державної академії культури

(Харків, Україна) valentinkapon@gmail.com

Владислав АЛТУХОВ,

orcid.org/0009-0009-4861-9092

концертмейстер кафедри естрадного та народного співу

Харківської державної академії культури

(Харків, Україна) jazzpiano1968@gmail.com

ДЖАЗ У НОВИХ РИТМАХ: ЯК ДЕЙВ БРУБЕК ЗРУЙНУВАВ СТЕРЕОТИПИ

Творчість Дейва Брубeka є унікальним явищем у сучасному джазі, що ознаменувало собою новий етап у розвитку жанру, суттєво розширюючи його ритмічні, гармонічні та структурні межі. Його новаторські ідеї та сміливі експерименти не лише змінили сприйняття джазу, а й заклали основу для подальшого розвитку сучасних музичних стилів. У цій статті здійснено комплексний аналіз його творчого доробку з акцентом на інноваційні підходи до ритміки, гармонії та ансамблевої взаємодії. Особлива увага приділяється дослідженню того, як саме Брубек застосовував нестандартні метричні розміри, зокрема 5/4, 7/4 і 9/8, що стало одним із визначальних аспектів його авторського стилю та значним внеском у світову джазову традицію. Розглядається його здатність поєднувати складні ритмічні структури з доступною та мелодично вишуканою музичною мовою, що забезпечило його творчості широку популярність серед різних категорій слухачів. Окреме місце у статті відведено аналізу новаторського підходу Брубeka до ансамблевої гри, що полягав у рівноправному розподілі ролей між музикантами квартету. Це дозволило кожному інструменту не лише супроводжувати основну мелодійну лінію, а й відігравати активну роль у формуванні цілісного музичного полотна, створюючи особливий звуковий простір, що справив значний вплив на розвиток сучасного джазового ансамблю. Аналізуються знакові композиції *Take Five* та *Blue Rondo à la Turk*, що яскраво ілюструють унікальний підхід Брубeka до ритміки та гармонії, демонструючи його майстерність у впровадженні нестандартних розмірів у контексті джазової музики. У статті також розглядається їхній вплив на подальшу еволюцію джазу, а також інтеграція подібних ритмічних інновацій у популярні та академічні музичні напрями. Таким чином, у публікації простежується значення Дейва Брубeka як новатора, який значно розширив горизонти джазового мистецтва, зробивши його більш універсальним, відкритим до нових ідей та експериментів. Висвітлюється його роль у формуванні сучасних джазових течій, а також аналізується вплив його творчості на наступні покоління музикантів, що продовжують розвивати традицію ритмічних і гармонічних експериментів, започатковану Брубеком.

Ключові слова: Дейв Брубек, джаз, поліритмія, «Take Five», інновації, метричні експерименти.

Valentyn IVANOV,

orcid.org/0009-0007-3361-0816

Concertmaster at the Department of Pop and Folk Singing

Kharkiv State Academy of Culture

(Kharkiv, Ukraine) valentinkapon@gmail.com

Vladyslav ALTUKHOV,

orcid.org/0009-0009-4861-9092

Concertmaster at the Department of Pop and Folk Singing

Kharkiv State Academy of Culture

(Kharkiv, Ukraine) jazzpiano1968@gmail.com

JAZZ IN NEW RHYTHMS: HOW DAVE BRUBECK BROKE STEREOTYPES

Dave Brubeck's work represents a unique phenomenon in contemporary jazz, marking a new stage in the genre's evolution by significantly expanding its rhythmic, harmonic, and structural boundaries. His innovative ideas and bold experiments not only reshaped the perception of jazz but also laid the foundation for the further development of modern musical styles. This article presents a comprehensive analysis of his artistic legacy, with a particular focus on his pioneering approaches to rhythm, harmony, and ensemble interaction. Special attention is given to Brubeck's

use of unconventional time signatures, notably 5/4, 7/4, and 9/8, which became defining aspects of his signature style and a significant contribution to global jazz traditions. The study explores his ability to combine complex rhythmic structures with an accessible and melodically refined musical language, which ensured his broad appeal across diverse audiences. The aim of the work is to examine Brubeck's groundbreaking contributions to jazz, highlighting his rhythmic innovations, ensemble techniques, and their influence on the evolution of the genre. A key aspect of this research is the analysis of his novel approach to ensemble playing, which involved an equitable distribution of roles among quartet members. This approach allowed each instrument not only to accompany the primary melodic line but also to play an active role in shaping the overall musical texture, creating a distinctive sonic space that had a profound impact on the development of modern jazz ensembles. The research methodology is based on a combination of historical and analytical methods, drawing from jazz theory, musicology, and performance studies. The study incorporates a detailed examination of Brubeck's compositions, emphasizing their structural and stylistic innovations, as well as their reception and influence on subsequent generations of musicians. The scientific novelty of this research lies in its exploration of Brubeck's role as a jazz innovator who significantly expanded the artistic boundaries of the genre, making it more versatile and open to new ideas and experimentation. The study highlights his contributions to contemporary jazz movements and examines the long-term impact of his work on musicians who continue to develop the rhythmic and harmonic innovations he pioneered. The conclusions confirm Brubeck's status as a transformative figure in jazz history. Particular attention is given to his seminal album *Time Out* (1959), the first jazz record to achieve gold certification, demonstrating that even intricate and intellectually rich jazz compositions could achieve commercial success. The analysis of *Take Five* and *Blue Rondo à la Turk* illustrates his masterful approach to rhythm and harmony, showcasing his expertise in integrating unconventional time signatures into jazz. Additionally, the study examines how these innovations influenced the further evolution of jazz and their integration into both popular and academic musical spheres. Thus, the article underscores Brubeck's significance as a visionary who broadened the horizons of jazz artistry, shaping its modern currents and leaving an enduring legacy for future generations of musicians.

Key words: Dave Brubeck, jazz, polyrhythm, «Take Five», innovation, metric experiments.

Постановка проблеми. Брубек увійшов в історію музики завдяки своєму сміливому переосмисленню ритмічної основи джазу. Якщо до нього більшість джазових творів базувалися на традиційних розмірах 4/4 або 3/4, то він відкрив нові горизонти, експериментуючи з нестандартними ритмічними формами. Використання розмірів 5/4, 7/4 та 9/8 стало одним із найяскравіших аспектів його творчості. Найвідомішими прикладами таких експериментів є композиції *Take Five* та *Blue Rondo à la Turk*, які не лише стали класикою джазу, а й докорінно змінили сприйняття можливостей ритмічної імпровізації. Ці новації спричинили серйозний вплив на розвиток джазової композиції та імпровізації в подальші десятиліття. Брубек довів, що джаз може бути не лише вільним у гармонічному та мелодійному сенсі, а й надзвичайно гнучким у ритмічній організації. Його підхід заклав основи для більш складних джазових структур, які активно розвиваються й досі. Вивчення цих інновацій дозволяє глибше усвідомити, як змінювалася джазова мова впродовж XX століття, і яке місце у цьому процесі належить Брубeku.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Творчість Дейва Брубeka викликала значний інтерес серед музикознавців та дослідників джазу, що знайшло відображення в низці ґрунтовних праць, присвячених його новаторському підходу до гармонії, ритмічної організації та загального впливу на світову музичну культуру. Однією з найавторитетніших біографій, що висвітлює життєвий і творчий шлях музиканта, є книга Р. Geoffrey

It's About Time: The Dave Brubeck Story (2003). У ній автор докладно аналізує формування унікального стилю Брубeka, починаючи від його ранніх років навчання, знайомства з європейською класичною музикою та впливу композиторів XX століття, таких як Даріус Мійо, до створення новаторських композицій, що змінили уявлення про джаз як жанр. Особливий акцент зроблено на тих аспектах його музики, які зробили його непересічним митцем, а саме – застосування нестандартних метричних розмірів, поліфонічних структур і складних акордових послідовностей. Ґрунтовний аналіз місця Брубeka в історії джазу представлений у класичному дослідженні Т. Gioia *The History of Jazz* (2011). У цій праці розглядається еволюція джазової мови та те, як інновації Брубeka змінили підхід до ритму, гармонії та ансамблевої взаємодії. Джойя зазначає, що експериментальний дух Брубeka сприяв розширенню жанрових меж джазу, наблизивши його до авангардних та академічних традицій. Автор підкреслює, що у творчості Брубeka відчутний вплив європейської класичної музики, що вирізняє його стиль серед інших представників тогочасного джазу (Gioia, 2011: 340).

Додатковий вимір дослідження творчості Брубeka представлений у фундаментальній праці J. E. Berendt та G. Huesmann *The Jazz Book: From Ragtime to the 21st Century* (2009). Тут автори акцентують увагу на внеску Брубeka в глобальну музичну культуру, зазначаючи, що його експерименти з ритмічними структурами, особливо використання розмірів 5/4, 7/4 і 9/8, справили знач-

ний вплив на розвиток не лише джазу, а й інших музичних напрямів, включно з прогресивним роком та академічною композицією (Berendt & Huesmann, 2009: 215–217). Таким чином, наявні дослідження підтверджують унікальність внеску Дейва Брубeka в музичну історію XX століття. Його творчість залишається предметом активного музикознавчого аналізу, особливо в аспектах ритмічної організації, гармонічних інновацій та жанрової трансформації джазу. Проте залишається відкритим питання щодо довготривалого впливу його стилю на сучасну джазову сцену, що може стати перспективним напрямом подальших наукових досліджень.

Мета статті. Метою цього дослідження є детальний аналіз новаторських підходів Дейва Брубeka до джазової музики, зокрема його експериментів із ритмічними структурами та гармонією, що значно розширили можливості жанру. Особлива увага приділяється його впливу на сучасних музикантів, а також на процес переосмислення метроритмічних концепцій у джазі, що зробило його музику одним із ключових етапів еволюції стилю.

Виклад основного матеріалу. Дейв Брубек – одна з найяскравіших фігур у світі джазової музики XX століття. Його ім'я стало синонімом новаторства, сміливих експериментів і вишуканої гармонії, що поєднувала класичні традиції з джазовою імпровізацією. Упродовж своєї багаторічної кар'єри Брубек розширював межі джазу, використовуючи складні ритмічні структури, поліфонію та гармонії, які раніше асоціювалися переважно з академічною музикою. Його творчість вплинула на багатьох сучасних музикантів, зробивши джаз ще більш витонченим і складним жанром.

Дейв Брубек народився 6 грудня 1920 року в мальовничому містечку Конкорд, штат Каліфорнія. Його батько, Пітер Говард Брубек, був успішним скотарем, а мати, Елізабет Айрйонс Брубек, – талановитою піаністкою, яка свого часу навчалася в Лондонській академії музики. Саме вона стала першим учителем музики для свого сина. Від самого дитинства Брубек чув звуки фортепіано в своєму домі, спостерігав за майстерною грою матері та поступово освоював цей інструмент. Однак його юні роки не були пов'язані виключно з музикою: майбутній джазмен багато часу проводив на ранчо батька, вчився верхової їзди та навіть мріяв про кар'єру у сфері тваринництва.

Початкову музичну освіту Брубек здобував у домашніх умовах, виконуючи класичні твори, народні мелодії та імпровізуючи на фортепіано. Важливим етапом його становлення стало

навчання у коледжі Міллса, де він вперше серйозно зацікавився класичною музикою. Саме тут він відкрив для себе багатство творів Йоганна Себастьяна Баха та Клода Дебюссі, які залишили глибокий слід у його музичному мисленні. Завдяки знайомству з класичними гармонічними структурами та формами Брубек почав експериментувати з поєднанням академічних принципів і джазової імпровізації (Gioia, 2011: 198).

Однак доленосним для нього став період служби в армії під час Другої світової війни. Саме тоді він вперше занурився у світ джазу на професійному рівні, граючи у військових ансамблях. У той час він сформував власний музичний стиль, який поєднував ритмічну свободу, складні гармонічні структури та глибоку емоційність. Попри суворі воєнні умови, Брубек продовжував писати музику та удосконалювати свої навички як піаніст і композитор.

Після закінчення війни його прагнення до музичної досконалості привело його до Оклендського музичного коледжу, де він навчався під керівництвом видатного композитора Даріуса Мійо. Саме Мійо, який був відомий своїм захопленням джазовими ритмами та експериментами з поліфонією, порадив Брубeku не лише глибше вивчати джазову імпровізацію, а й застосовувати класичні техніки у власній творчості. Виконуючи завдання свого наставника, Брубек почав експериментувати з поєднанням складних метричних структур і гармонічних рішень, що в майбутньому стане ключовою рисою його стилю (Berendt & Huesmann, 2009: 149).

Завдяки поєднанню класичної школи та джазової свободи, Брубек поступово розробив унікальний музичний почерк, який вирізняв його серед сучасників. Його стиль характеризувався складними ритмічними малюнками, нетиповими для традиційного джазу, а також витонченими мелодійними лініями, які відзначалися особливою виразністю. Уже на початку 1950-х років Брубек створив власний квартет, який згодом стане однією з найуспішніших джазових формацій в історії. Саме з цього моменту почався його шлях до міжнародного визнання, який приніс йому статус одного з найвизначніших джазових піаністів XX століття (DeGreg, 2005: 67).

Однією з найбільш впізнаваних і новаторських рис творчості Дейва Брубeka була його сміливість у використанні нестандартних метричних розмірів. У той час, коли більшість джазових музикантів дотримувалися традиційного розміру 4/4, Брубек прагнув розширити ритмічні горизонти, досліджуючи складніші й менш поширені роз-

міри. Для нього джаз був полем для експериментів, де можна було поєднувати класичні музичні традиції з джазовою імпровізаційною свободою. Його інтерес до поліметрії не був випадковим: він глибоко вивчав європейську класичну музику, зокрема твори Баха, Бартока і Стравінського, що широко використовували асиметричні ритмічні структури (Geoffrey, 2003: 85). Це стало відправною точкою для його власних творчих пошуків, у яких ритміка відігравала не менш важливу роль, ніж гармонія чи мелодія.

Мабуть, найвідоміша його композиція, що демонструє цей підхід, є легендарна «Take Five». Написана саксофоністом квартету Брубeka Полом Дезмондом, ця композиція вперше представила широкий аудиторії джазовий твір у незвичному розмірі 5/4 (Priestley, 1988: 198). Важливо зазначити, що до цього часу такий розмір використовувався здебільшого у класичній музиці та етнічних традиціях, але майже ніколи не застосовувався в джазі. Брубек і його ансамбль зуміли не лише впровадити цю ритмічну інновацію, а й зробити її доступною та привабливою для широкої публіки. «Take Five» відрізняється характерною ритмічною пульсацією, де основна тема розвивається на фоні стабільного акценту п'ятидольного розміру, а потім переходить у блискуче сольне виконання Дезмонда (Levine, 1995: 312). Це стало не просто експериментом, а справжнім проривом у джазовій музиці, адже композиція набула величезної популярності, ставши першою у своєму роді, що здобула визнання не лише серед музикантів, а й серед масового слухача (DeGreg, 2005: 88).

Ще одним визначним прикладом ритмічних пошуків Брубeka є композиція «Blue Rondo à la Turk». Її історія почалася під час гастролей музиканта в Туреччині, де він почув незвичний народний ритм 9/8. Особливістю цього ритму було його нетипове розбиття на групи 2+2+2+3, що створювало ефект несподіваних акцентів і динамічної пульсації. У традиційній західній музиці та джазі розмір 9/8 зазвичай розподілявся рівномірно (наприклад, 3+3+3), проте турецький підхід до цього розміру вразив Брубeka своєю оригінальністю. Вражений цією ритмічною концепцією, він вирішив адаптувати її для джазового ансамблю, створивши «Blue Rondo à la Turk». У композиції Брубек вдало поєднав цей складний балканський ритм із класичним американським свінгом у середній частині твору, що додало йому особливої динаміки та контрастності. Такий підхід до ритміки став справжнім відкриттям для джазової спільноти, оскільки показав, що джаз може органічно інтегрувати етнічні ритми та перетворю-

вати їх у нові форми музичного самовираження (Berendt & Huesmann, 2009: 216).

Саме ці композиції, «Take Five» та «Blue Rondo à la Turk», стали віхами у світовій джазовій історії та довели, що ритмічні експерименти можуть не лише привносити новизну, а й змінювати саме сприйняття музики. Брубек відкрив двері для майбутніх поколінь музикантів, які почали активно досліджувати можливості нестандартних метричних розмірів. Його вплив відчувається в творчості таких виконавців, як Есбьорн Свенссон, Пат Метені та Бред Мелдау, які продовжили традицію використання складних ритмічних структур у джазі.

Таким чином, ритмічні інновації Дейва Брубeka стали важливим внеском у розвиток джазу як жанру, розширивши його межі та зробивши його ще більш багатогранним і відкритим до нових ідей. Його сміливі експерименти надихнули музикантів у всьому світі, а його композиції продовжують звучати та вражати слухачів навіть десятиліття по тому.

Окрім ритмічних новацій, Дейв Брубек залишив глибокий слід у гармонічному розвитку джазової музики. Його унікальний стиль поєднував елементи класичної музики XX століття з традиційною джазовою імпровізацією, створюючи незвичайні звучання, які стали впізнаваною частиною його творчого почерку. Він активно використовував поліфонію, контрапункт та розширені гармонії, що зближувало його композиції з модерністськими підходами академічних композиторів. Брубек вивчав музику під керівництвом французького композитора Даріуса Мійо, який наполягав на тому, щоб молодий музикант досліджував не лише джазову традицію, а й класичні композиційні техніки. Саме завдяки цій освіті Брубек почав активно експериментувати з гармоніями, виходячи за рамки стандартних акордових схем (Gioia, 2011: 340).

Його гармонічні побудови часто включали несподівані модуляції, складні акордові послідовності та використання поліакордів, що значно розширювало звукову палітру його творів. Наприклад, у композиціях на кшталт «In Your Own Sweet Way» та «Strange Meadow Lark» можна почути витончені переходи між тональностями, які створюють ефект постійного гармонічного розвитку. У своїй грі Брубек часто застосовував акорди з розширеними інтервалами, включаючи нонакорди, ундецимові та навіть терцдецимові акорди, що додавало його музиці багатошаровості та глибини (Geoffrey, 2003: 112).

Його гармонічний підхід також відзначався активним використанням контрапункту, що було

нетиповим для традиційного джазового виконавства. Брубек розглядав фортепіано не лише як ритмічний або акомпануючий інструмент, а як самодостатній багатоголосий організм, у якому різні мелодичні лінії переплітаються і взаємодіють. Це особливо помітно у його сольних імпровізаціях, де він часто створював самостійні голоси в лівій і правій руках, розвиваючи їх незалежно один від одного. Подібний підхід можна помітити у творах Баха, музика якого глибоко вплинула на творчість Брубeka (Shipton, 2007: 563). Не менш важливим аспектом його стилю була оркестровість мислення. Він прагнув створювати гармонічні структури, які імітували звучання великого ансамблю навіть у камерних складах. Цей принцип яскраво проявився у діяльності його легендарного квартету, до складу якого входили саксофоніст Пол Дезмонд, контрабасист Юджин Райт і ударник Джо Морелло. Вони не просто акомпанували один одному, а активно взаємодіяли, формуючи унікальну гармонічну текстуру кожного виступу. Брубек прагнув рівноправного розподілу ролей між музикантами, дозволяючи кожному інструменту відігравати важливу роль у загальній композиційній структурі (Sudhalter, 1999: 754).

Наприклад, Пол Дезмонд зі своїм витонченим звуком альт-саксофона не лише виконував соло, а й часто вплітав поліфонічні лінії у загальне звучання ансамблю. Юджин Райт, як контрабасист, не просто тримав ритмічну основу, а створював мелодичні ходи, що доповнювали гармонічний контекст. Джо Морелло, у свою чергу, своїми винахідливими ритмічними малюнками збагачував гармонічне наповнення композицій, змінюючи акцентуацію так, що ритм і гармонія взаємодіяли в єдиному органічному потоці. Такий підхід кардинально відрізнявся від традиційного джазового квартету, де піаніст, саксофоніст, басист і барабанщик виконували більш усталені ролі.

Гармонічні експерименти Брубeka мали значний вплив на подальший розвиток джазової музики. Його підхід до гармонії та поліфонії можна простежити у творчості таких виконавців, як Кіт Джарретт, Хербі Хенкок та Бред Мелдау, які продовжили дослідження складних гармонічних структур у джазовій імпровізації. Зокрема, Мелдау використовує аналогічні поліфонічні техніки у своїх сольних імпровізаціях, що є відлунням бруківського стилю.

Таким чином, гармонічний стиль Брубeka значно розширив горизонти джазу, інтегруючи в нього елементи класичної композиції, поліфонії та розширеної гармонії. Його творчість стала містком між двома світами – академічною музикою та імпровізаційним мистецтвом джазу, довівши, що гармонія може бути не лише фоном для мелодії, а повноцінним елементом музичного висловлення.

Творчість Дейва Брубeka стала справжньою віхою у розвитку джазу, відкривши новий вимір ритмічних експериментів та композиційної свободи. Його сміливий підхід до використання нестандартних метричних розмірів змінив уявлення про джаз як жанр, що ґрунтується виключно на традиційному 4/4 ритмі. Завдяки цьому Брубек став однією з ключових фігур у модернізації джазової мови, а його творчість надихнула ціле покоління музикантів. Він довів, що джаз може бути не лише інтуїтивним та імпровізаційним, а й математично точним, складним у структурі та водночас емоційно насиченим.

Інтерес до складних ритмічних побудов та поліметрії у Брубeka зародився ще в молодості, під впливом його класичної освіти та навчання у Даріуса Мію, який заохочував його вивчати європейські гармонічні традиції й поєднувати їх із джазовими елементами. Саме це поєднання класичних технік і джазової імпровізації дозволило Брубeku створити унікальний музичний почерк, який у подальшому вплинув на творчість таких видатних музикантів, як Есбьорн Свенссон, Пат Метені та Бред Мелдау. Вони перейняли його любов до ритмічної складності та гармонічного новаторства, що виявляється у використанні нестандартних акцентів та змінного метру у їхніх композиціях.

Крім того, вплив Брубeka вийшов далеко за межі джазу. Його експерименти з ритмічною організацією стали важливим джерелом натхнення для музикантів прогресивного року. Наприклад, складні метричні малюнки, подібні до тих, що використовував Брубек, можна знайти в музиці таких гуртів, як Genesis, King Crimson та Emerson, Lake & Palmer. Ці колективи також прагнули розширити межі звичного музичного мислення, інтегруючи у свої твори ритмічні моделі, що раніше вважалися нетиповими для західної популярної музики.

Одним із найзначніших внесків Брубeka у світову музику стала його здатність поєднувати інновації з популярністю. Джаз, який часто вважали елітарним мистецтвом, завдяки йому став ближчим до широкої аудиторії. Його альбом *Time Out* (1959) став першим інструментальним джазовим альбомом, що отримав золотий статус за обсягами продажів. Головні композиції альбому, такі як «Take Five» та «Blue Rondo à la Turk», не лише продемонстрували ритмічну сміливість Брубeka, а й стали джазовими стандартами, які виконуються й донині. Саме завдяки цьому альбому стало очевидним, що експериментальний джаз може бути не лише об'єктом дослідження академічних музикантів, а й важливою частиною масової культури.

Вплив Брубeka на джазову імпровізацію та ансамблеву гру також є беззаперечним. Його квартет,

у складі якого виступали Пол Дезмонд (саксофон), Юджин Райт (контрабас) та Джо Морелло (ударні), демонстрував новий рівень взаємодії між музикантами. Брубек прагнув до рівноправності інструментів, відмовляючись від традиційної моделі, де фортепіано або духовий інструмент домінують, а ритм-секція виконує лише акомпануючу функцію. Його ансамбль був справжньою творчою лабораторією, де кожен учасник мав можливість брати активну участь у розвитку музичного матеріалу. Це стало однією з передумов подальшого розвитку концепції інтерактивного джазового ансамблю.

Отже, внесок Дейва Брубeka у світову музичну культуру є безцінним. Його ритмічні новації, гармонічні пошуки та унікальний підхід до ансамблевої гри стали фундаментом для багатьох поколінь джазових музикантів. Він не лише змінив уявлення про джаз як жанр, а й довів, що музика може бути інтелектуально складною, не втрачаючи при цьому своєї емоційної сили та доступності. Завдяки Брубeku джаз продовжує розвиватися, інтегруючи нові ідеї та впливи, залишаючись живим, динамічним та відкритим до експериментів мистецтвом.

Висновки. Творчість Дейва Брубeka стала одним із найяскравіших прикладів того, як джаз може розширювати свої горизонти, виходячи за рамки установлених традицій і збагачуючи свій виразний арсенал новими ритмічними та гармонічними підходами. Його прагнення до експериментів із метроритмом, синтез джазових принципів із класичною музикою

та сміливі гармонічні рішення не лише збагатили звучання жанру, а й відкрили перед музикантами нові можливості для імпровізації та композиторських пошуків. Брубек став новатором, який довів, що джаз може бути складним, інтелектуальним і водночас доступним для широкої аудиторії. Його нестандартні метричні структури не просто урізноманітнили джазову традицію, а й проклали шлях для подальшого розвитку жанру, вплинувши на цілу низку виконавців у різних стилях – від сучасного академічного джазу до прогресивного року. Унікальне поєднання класичних гармонічних концепцій із джазовою імпровізацією зробило його стиль упізнаваним, а його творчий спадок – невід’ємною частиною історії музики.

Перспективи подальших досліджень творчості Брубeka залишаються надзвичайно широкими. Одним із перспективних напрямів є аналіз його впливу на європейський джаз кінця XX – початку XXI століття, зокрема на таких виконавців, як Есбьорн Свенссон, Ян Гарбарек та інші. Крім того, цікавим аспектом для дослідників може стати вивчення його внеску в джазову освіту, адже його інноваційний підхід до структури та імпровізації залишається важливим для підготовки нових поколінь музикантів. Таким чином, спадщина Брубeka продовжує надихати не лише виконавців, а й дослідників, відкриваючи нові шляхи для осмислення джазу як мистецтва, що постійно змінюється та розвивається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Berendt, Joachim-Ernst, & Huesmann, Günther. The Jazz Book: From Ragtime to the 21st Century. Chicago: Lawrence Hill Books, 2009, 475 pp.
2. DeGreg, Phil. The Jazz Pianist's Guide to Harmony. Cincinnati: Jamey Aebersold Jazz, 2005, 152 pp.
3. Gioia, Ted. The History of Jazz. Oxford University Press, 2011. 452 pp.
4. Geoffrey, Philip. It's About Time: The Dave Brubeck Story. University of California Press, 2003, 264 pp.
5. Mehegan, John. Jazz Improvisation: Tonal and Rhythmic Principles. New York: Watson-Guptill, 1984, 128 pp.
6. Levine, Mark. The Jazz Theory Book. Petaluma: Sher Music Co., 1995, 522 pp.
7. Priestley, Brian. Jazz on Record: A History. Billboard Books, 1988, 316 pp.
8. Sudhalter, Richard M. Lost Chords: White Musicians and Their Contribution to Jazz, 1915-1945. Oxford University Press, 1999, 894 pp.
9. Shipton, Alyn. A New History of Jazz. Continuum, 2007, 812 pp.
10. Tirro, Frank. Jazz: A History. W. W. Norton & Company, 1993, 496 pp.

REFERENCES

1. Berendt, Joachim-Ernst, & Huesmann, Günther. (2009) The Jazz Book: From Ragtime to the 21st Century. Chicago: Lawrence Hill Books, 475 [in English]
2. DeGreg, Phil. (2005) The Jazz Pianist's Guide to Harmony. Cincinnati: Jamey Aebersold Jazz, 152
3. Gioia, Ted. (2011) The History of Jazz. Oxford University Press, 452
4. Geoffrey, Philip. (2003) It's About Time: The Dave Brubeck Story. University of California Press, 264
5. Mehegan, John. (1984) Jazz Improvisation: Tonal and Rhythmic Principles. New York: Watson-Guptill, 128
6. Levine, Mark. (1995) The Jazz Theory Book. Petaluma: Sher Music Co, 522
7. Priestley, Brian. (1988) Jazz on Record: A History. Billboard Books, 316
8. Sudhalter, Richard M. (1999) Lost Chords: White Musicians and Their Contribution to Jazz, 1915-1945. Oxford University Press, 894
9. Shipton, Alyn. (2007) A New History of Jazz. Continuum, 812
10. Tirro, Frank. (1993) Jazz: A History. W. W. Norton & Company, 496